

در صفحات بعد
می‌خوانید

به زودی آغاز به کار می‌کند
شعبه پژوهشگاه
در خانه تاریخی اصفهان

دعوت از همکاران برای مشارکت
همکاری در راه اندازی پرتال
جامع علوم انسانی

رونمایی از نظریه ابتناء در پژوهشگاه
تلاش برای
طراحی دستگاه فهم دین

گزارش ستاد هفته پژوهش منتشر شد
در هفته پژوهش
چه کردیم؟

۵ اثر تازه آماده است
کتاب های جدید
توزیع می‌شوند

با محمول شدن بخش دیگری از یک طرح بزرگ به پژوهشگاه

مرحله جدید تغییر سرفصل های علوم انسانی آغاز شد

پس از آنکه مدتی قبل رهبر معظم انقلاب ضمن اظهار نگرانی درباره محتوی و شیوه تدریس علوم انسانی، درباره تبعات منفی چنین وضعی هشدار دادند، بازنگری سرفصل های علوم انسانی یک بار دیگر و البته این بار جدی تر از گذشته مورد توجه قرار گرفت. بعد از آن بود که پژوهشگاه ماموریت یافت با همکاری بخش های مختلف وزارت علوم به عنوان یک ماموریت ویژه روی این موضوع تمرکز کند. ناکارآمدی، به روز نبودن و نامتناسب بودن با جامعه اسلامی سه نقص جدی ای بود که در مطالعات اولیه سرفصل های علوم انسانی از سوی کارشناسان شناسایی شد. بر این اساس مقرر شد سرفصل دروس دانشگاهی بازنگری شود. ابتدای این ماه معاون آموزشی وزارت علوم اعلام کرد با توجه به ظرفیت ها و توانمندی وزارت علوم، مسئولیت هماهنگی امور مربوط به بازنگری سرفصل های علوم انسانی به دکتر آیت الهی سپرده می شود. به این ترتیب نقش پژوهشگاه جدی تر از گذشته شده و مرحله جدید تغییر سرفصل های دروس علوم انسانی آغاز خواهد شد. گفتنی است در این خصوص بازنگری در سرفصل های ۳۸ رشته مقطع کارشناسی آغاز شده است. جزئیات بیشتری درباره این موضوع را در صفحه ۴ بخوانید.

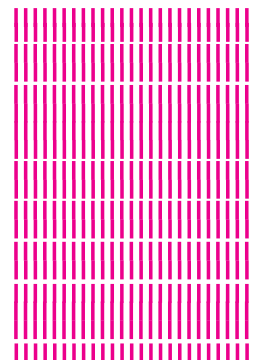
بزرگترین کتابخانه دیجیتال در علوم انسانی

بزرگترین کتابخانه دیجیتال در علوم انسانی با حضور رییس پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی و شهردار تهران افتتاح شد.

در آستانه هفته پژوهش و در حاشیه نشست شهرداری تهران با اندیشمندان علوم انسانی در سالن همایش های برج میلاد، بزرگترین کتابخانه دیجیتال در عرصه کتب علوم انسانی آغاز به کار کرد. در این کتابخانه دیجیتال، دکتر حمیدرضا آیت الهی رئیس پژوهشگاه طی سخنانی در جمع اساتید شرح مختصری از روند راه اندازی این کار ارزنده و مزایای منحصر به فرد آن برای توسعه علوم انسانی در کشور ارائه داد و سپس در حضور شهردار تهران از این کتابخانه به آدرس www.ebook.tehran.ir رونمایی شد.

گفتنی است این پروژه از یکسال گذشته با همکاری پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی و شهرداری تهران آغاز شده و هم اکنون در فاز اول آن به ۵۰ هزار کتاب با متون عربی و لاتین مجهز شده است. در این کتابخانه همه محققان می توانند در فضای مجازی به منابع متنوع کتاب های علوم انسانی دسترسی پیدا کنند و ضمن آشنایی و شناخت این منابع بخش های مورد نیاز را دانلود کرده و پرینت بگیرند. علاوه بر این سیستمی طراحی شده که مراجعه کنندگان بتوانند به دیگر کتابهای مرتبط با موضوع تحقیقشان نیز دسترسی داشته باشند. فضاهایی هم در قالب کارگاه در نظر گرفته شده که علاقمندان می توانند در آن به نقد کتب مورد علاقه شان بپردازند و از نظر دیگر صاحب نظران در حوزه کتاب نیز آشناس شوند. همچنین آخرین رویدادهای حوزه کتاب در رشته علوم انسانی هم در این کتابخانه ارائه می شود.

این کتابخانه در فازهای بعدی مجهز به کتب فارسی هم خواهد شد و در نهایت ۲۰۰ هزار جلد کتاب برای این کتابخانه در نظر گرفته شده که در مرحله دوم به آن اضافه می شود. قرار است در فاز سوم این کتابخانه صاحب یک میلیون جلد کتاب بشود.

به زودی و با انجام مراحل نهایی آغاز به کار می کند

شعبه پژوهشگاه در خانه تاریخی اصفهان

با تنظیم قراردادی بین سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان اصفهان و پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی راه اندازی شعبه پژوهشگاه در اصفهان به مراحل پایانی نزدیک تر شد. بر این اساس سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان اصفهان حق بهره برداری و استفاده از یک خانه تاریخی را به مدت ۹۹ سال به پژوهشگاه واگذار کرده است. قرار است در این بنای تاریخی، مرکز تحقیقات امام علی (ع)، پژوهشکده تاریخ و تمدن اسلامی و سایر مراکز تحقیقاتی و پژوهشکده‌های انتقال یافته به اصفهان مستقر شوند. همچنین دوره‌های تحصیلات تکمیلی کارشناسی ارشد و دکتری نیز در همین ساختمان برگزار خواهد شد. پژوهشگاه نیز در این قرار داد متعهد شده که کلیه توان خود را در راستای حفظ و نگهداری این خانه تاریخی به کار بندد. [■]

خبر کوتاه

ارسال روزانه خبرهای حوزه علوم انسانی در قالب «بریده جراید» و شیوه اطلاع رسانی و پژوهشگاه مورد استقبال مخاطبان قرار گرفت. روابط عمومی پژوهشگاه هر روز بریده جراید را به بیش از ۳ هزار ایمیل ارسال می کند. تاکنون بسیاری از این افراد با تماس تلفنی یا به وسیله ایمیل از این ابتکار تشکر و قدر دانی کرده اند.

همچنین اطلاع رسانی برنامه‌های منتخب از طریق سامانه پیام کوتاه نیز مورد استقبال قرار گرفته است. از ابتدای راه اندازی این سامانه تا کنون بیش از ۳۰ هزار پیام کوتاه شامل اطلاع رسانی و تبریک و تسلیت مناسبت‌ها ارسال شده است. بیشترین استقبال از شیوه اطلاع رسانی فوق مربوط به اهالی رسانه بوده که توانسته اند از این طریق ارتباط موثری با پژوهشگاه و اخبار آن برقرار کنند.

با هدف بهبود محصولات در حوزه کتاب مجلات و محصولات الکترونیکی

پیش نویس آئین نامه شورای خرید آماده شد

معاونت پژوهشی و همکاری های علمی و بین الملل پژوهشگاه پیش نویس آئین نامه فعالیت شورای خرید کتاب، مجلات و محصولات الکترونیکی را تدوین کرد. این پیش نویس اکنون توسط اعضای شورای خرید کتاب بررسی شده و بعد از دریافت نظرات اصلاحی و پیشنهادی، نسخه نهایی آماده و ابلاغ شده است. با توجه به محدودیت های مالی و حجم زیاد و تنوع محصولات این شورا، اولویت بندی خرید را تعیین خواهد کرد. انتخاب و تهیه مناسب ترین منابع، فراهم آوری موادی که بر نامه آموزشی و نیازهای استفاده کنندگان را در نظر بگیرد و نیز تهیه منابعی که رشد و دانش مراجعان را در پی داشته باشد مهم ترین اهداف این شورا عنوان شده اند.

رئیس پژوهشگاه، معاونت پژوهشی، رئیس کتابخانه، مسئول دفتر همکاری ها، نماینده پژوهشکده ها و گروه ها، نماینده آموزش، نماینده امور مالی و روابط عمومی اعضاء دائم شورا هستند که در جلسات حاضر خواهند بود و حق رای دارند. تدوین راهکارهایی برای دریافت نظام مند درخواست ها، مشورت و تصمیم گیری در مورد درخواست ها، ارزیابی نیازهای اساسی کاربران و گروه ها، شناسایی بهترین منابع اطلاعاتی، تخمین و تامین بودجه و تدوین آئین نامه خرید و تهیه انواع منابع اطلاعاتی تعدادی از وظایف تعیین شده برای شورا هستند. [■]

آخرین خبر درباره خروج از تهران

خانم های شاغل هم منتقل می شوند

معاونت توسعه مدیریت و سرمایه رئیس جمهوری جزئیات بیشتری از آئین نامه انتقال از پایتخت را اعلام کرد. بر این اساس کلیه زنان شاغل در تهران که شغل همسرانشان آزاد است به شرط اینکه همراه اعضاء خانواده از تهران منتقل شوند، می توانند برای این کار اقدام کنند. البته عبد العلی تاجی معاون حقوقی امور مجلس و استان های این معاونت شرط موافقت با چنین انتقالی را تعهد برای سکونت حداقل ده سال تمام اعضاء خانواده در شهر مقصد اعلام کرده است. در این صورت علاوه بر بهره مندی از سایر مزایای مقرر در آئین نامه اعطای تسهیلات به متقاضیان، از تسهیلات مسکن موضوع بند ۱۶ آئین نامه فوق نیز بهره مند می شوند. [■]

با برگزاری پیش همایش

گروه زبان و ادبیات فارسی به استقبال کنگره علوم انسانی رفت

گروه زبان و ادبیات فارسی شورای بررسی متون و کتب علوم انسانی با هدف مشارکت بهتر در برگزاری دومین کنگره ملی علوم انسانی چهار پیش همایش برگزار می کند که تا کنون تعدادی از این پیش همایش ها برگزار شده است.

دومین کنگره علوم انسانی مهر ماه سال آینده با هدف تبیین محتوی دروس علوم انسانی، آسیب شناسی برنامه ها و سر فصل های این علوم در دانشگاه ها و مراکز آموزشی و پژوهشی توسط پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی و با همکاری دانشگاه ها و پژوهشگاه های کشور برگزار خواهد شد. [■]

دوم بهمن آخرین فرصت ثبت نام اطلاعیه پذیرش دانشجوی دوره دکتری در پژوهشگاه

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی در نیمسال دوم سال تحصیلی ۱۳۸۹-۹۰ برای دوره دکتری در ۲ رشته «فلسفه علم و فناوری و تاریخ علم دوره اسلامی» از بین داوطلبان واجد شرایط، از طریق آزمون کتبی، انجام مصاحبه علمی و طبق شرایط مندرج در اطلاعیه دانشجوی می پذیرد.

آزمون این دوره ۲۱ بهمن امسال برگزار خواهد شد و آخرین مهلت ثبت نام دوم بهمن اعلام شده است. علاقه مندان می توانند برای دریافت فرم ثبت نام و همچنین اطلاع از شرایط و مدارک لازم به سایت پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی به نشانی www.ihcs.ac.ir مراجعه کنند.

همچنین آقای شیردل از طریق شماره ۰۴۶۸۹۱-۸۸۰۳ و داخلی ۳۳۹ پاسخگوی سوالات احتمالی خواهد بود. [■]

بازدید هیئت رئیسه از بخش های مختلف پژوهشگاه

اعضای هیئت رئیسه پژوهشگاه دی ماه امسال از پژوهشکده تاریخ و واحدهای فروش کتاب، تحصیلات تکمیلی و روابط عمومی بازدید کردند.

در بازدید از روابط عمومی پژوهشگاه ضمن بررسی نقاط قوت و ضعف کار، تصمیماتی برای انجام بهتر وظایف اتخاذ شد. همچنین مقرر شد روابط عمومی برای بهبود وضعیت سالن اجتماعات پژوهشگاه بسته پیشنهادی مناسبی را آماده و ارائه کند.

در بازدید پژوهشکده تاریخ مقرر شد گزارشی از تمامی فعالیت های انجام شده در زمینه سکه شناسی تدوین و برای تشکیل جلسه ای با حضور تمام متخصصین در زمینه (سکه شناسی) برنامه ریزی شود. ارائه برنامه پژوهشکده تاریخ برای آیین نامه تاسیس پارک های علم و فناوری مطالعه و بررسی مجدد مشکلات مربوط به مجله پژوهشکده تاریخ از دیگر مصوبات بازدید هیئت رئیسه از این بخش بودند. علاوه بر این دکتر آیت اللهی بر چاپ مجله جستارهای تاریخی در نیمه اول سال ۸۹ تاکید کرد.

همچنین در بازدید هیئت رئیسه از بخش تحصیلات تکمیلی پژوهشگاه بر فعالیت و گسترش دکتری پژوهش محور در پژوهشگاه تاکید و مقرر شد گزارشی درباره طرح پژوهش ورزی و چگونگی شیوه نامه آن تنظیم شود. اعضای هیئت رئیسه همچنین از واحد فروش کتاب پژوهشگاه بازدید کردند. [■]

دعوت پژوهشگاه برای مشارکت همکاران

همکاری در راه اندازی پرتال جامع علوم انسانی

دکتر حمیدرضا آیت‌اللهی از معاونت اداری و مالی پژوهشگاه خواست زمینه لازم را برای همکاری و مشورت همکاران در راه اندازی مرحله دوم پرتال جامع علوم انسانی فراهم کند. در بخشی از این نامه آمده است: «قرارداد تاسیس و راه اندازی نسخه رسمی پرتال جامع علوم انسانی با شرکت ایده گستران آینده برای فاز اول آن تنظیم شده و این قرارداد برای آخر شهریور ماه ۸۹ پایان یافته است. شرکت مزبور در حال برطرف کردن نواقص قرارداد است. لذا ترتیبی اتخاذ فرمائید تا پیشنهادهای خود را ارائه کرده و نسبت به عقد قرارداد با بهترین پیشنهاد برای فاز دوم اقدام شود.» دکتر آیت‌اللهی همچنین نوشته است: «بسیار مناسب است این موضوع از طریق اتوماسیون اداری به اطلاع کلیه همکاران پژوهشگاه رسانده شود تا در زمینه معرفی شرکت‌های مناسب مساعدت نمایند.»

همکارانی که در این زمینه توانایی یا اطلاعاتی دارند، می‌توانند مراتب را از طریق سکو به اطلاع معاونت اداری و مالی برسانند.

گفتنی است آگهی مناقصه این طرح بزرگ پژوهشگاه نیز از طرف معاونت مالی و اداری آماده شده و در روزنامه‌های کثیرالانتشار به چاپ رسیده است. [■]

سرپرست کتابخانه مینوی خبر داد

کتابخانه استاد مینوی؛ همچنان برای پژوهشگران

کتابخانه استاد مجتبی مینوی با ۲۵ هزار جلد کتاب، نسخ خطی، عکس و میکرو فیلم همچنان به خدمات دهی به علاقمندان به پژوهش و تحقیق ادامه می‌دهد.

المیرا خانلرخانی سرپرست کتابخانه مینوی با اعلام این خبر گفت: «کتابخانه مجتبی مینوی که شامل کتاب‌ها و مقالات استاد در منزل خودشان است در ابتدا طبق وصیت خود استاد وقف علاقه‌مندان به حوزه پژوهش و تحقیق به بنیاد شاهنامه شد. سپس این کتابخانه بعد از انقلاب اسلامی ایران با ادغام بنیاد مزبور با پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی به عنوان یکی از کتابخانه‌های تابع پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی درآمد.»

وی افزود: «اعضای هیأت امنای کتابخانه مجتبی مینوی، اشخاصی چون کامران فانی، فتح‌اله مجتبابی، شکوفه شهیدی، علیرضا حیدری، سید مصطفی محقق داماد و دکتر ایرج افشار وظیفه نظارت، بررسی و تدوین قوانین و آیین‌نامه‌های کتابخانه را بر عهده دارند.

خانلری درباره خدمات کتابخانه استاد مجتبی مینوی به مراجعه کنندگان اظهار داشت: «مهمترین خدمات کتابخانه به مراجعه کنندگان پاسخگویی به نیاز آنها به صورت حضوری، تلفنی و پست الکترونیکی و همچنین خدمات اسکن کتاب‌ها به مراجعه کنندگان است.»

وی در مورد فعالیت‌های جنبی کتابخانه افزود: «معرفی مراجعه کنندگان به برخی از مراکز و کتابخانه‌ها مانند کتابخانه مجلس، مرکز میراث مکتوب، بنیاد موقوفات، بنیاد دایره المعارف اسلامی و همچنین خدمات مرجع، معرفی پایگاه‌های اطلاعاتی نسخ خطی و ایرانشناسی به مراجعه کنندگان از جمله فعالیت‌های جنبی این کتابخانه است.»

سرپرست کتابخانه استاد مجتبی مینوی گفت: «هم‌اکنون این کتابخانه پذیرای دانشجویان سراسر کشور، پژوهشگران، اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها و تمامی علاقه‌مندان به ایرانشناسی و فعالان در زمینه ادبیات‌فارسی است.

عضویت در این کتابخانه دارای شرایط خاصی همچون ثبت نام نیست و مراجعه کنندگان می‌توانند با ارائه کارت شناسایی خود به کتابخانه همه روزه از شنبه تا چهارشنبه از ساعت ۸ صبح تا ۱۴ از کتاب‌ها و منابع موجود در این کتابخانه استفاده کنند.» [■]

چرا باید پرتال جامع علوم انسانی داشته باشیم؟

با وجود صدها پایگاه اطلاعاتی، جستجوی علمی در منابع معتبر به ویژه برای محققین و دانشجویانی که به بانک‌های اطلاعاتی اختصاصی مراکز و سازمان‌های علمی - پژوهشی دسترسی ندارند، دشوار است. از این رو خلاء تاسیس یک پایگاه اطلاع‌رسانی در حوزه علوم انسانی به شدت احساس می‌شود که پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی پروژه تاسیس «پرتال جامع علوم انسانی» را با هدف پاسخ دادن به این نیاز آغاز کرده است.

اهداف پروژه پرتال جامع علوم انسانی

۱. ایجاد مرکزی برای دسترسی و هم‌افزایی فعالیت‌های علمی و پژوهشی در حوزه علوم انسانی.
۲. ایجاد بانک اطلاعات جامع و روزآمد مقالات، کتب و فرآورده‌های علمی چند رسانه‌ای به صورت متمرکز، با دسترسی آسان، رویه یکسان و رفع محدودیت‌های شکلی، زمانی و سازمانی.
۳. ایجاد جامعه مجازی از فعالان عرصه تحقیق و پژوهش در علوم انسانی جهت تعامل با مخاطبان از طریق فراهم کردن امکان اعمال نظرات، طرح ایده‌ها و پیشنهادات و انتقادات به صورت آنی.
۴. معرفی تخصصی پژوهشگران و اساتید در حوزه‌های تخصصی علوم انسانی جهت تقویت حقوق معنوی
۵. ایجاد مرکزی برای معرفی نیازها و خلاءهای موجود در موضوعات پژوهشی جهت هدایت طرح‌های تحقیقاتی به موضوعات کاربردی
۶. فراهم کردن بستری برای جریان‌سازی و مدیریت محتوای علوم انسانی جهت جلوگیری از هز رفتن منابع مادی و معنوی و توان تحقیقاتی جامعه علمی کشور در روندهای تکراری و کلیشه‌های کنونی و ایجاد زمینه مساعد برای سازی علوم انسانی در کشور

اجزای پرتال

پرتال جامع علوم انسانی شامل صفحه اصلی و پایگاه‌های تخصصی زیر مجموعه آن به نشانی www.ensani.ir در دسترس است.

با توجه به اینکه ایجاد امکان فنی دسترسی آنبوه اساتید دانشجویان و محققان به پرتال جامع علوم انسانی، به همراه افزایش داده‌های علمی تا مرز یک میلیون داده تمام متن و دیتا در فاز دوم این پروژه پیش‌بینی شده، دسترسی به این پایگاه گسترده اطلاعاتی در این مرحله محدود است.

پرتال جامع علوم انسانی پروژه منحصر به فردی است که شامل بیش از ۲۵۰۰ پایگاه تخصصی در رشته‌ها و گرایش‌های مختلف علوم انسانی می‌شود. این پایگاه‌ها به صورت درختی به یکدیگر متصل هستند و داده‌های علمی برای نخستین بار بر اساس ۴ معیار مستقل موضوع، صاحب اثر، زمان و منبع انتشار طبقه‌بندی شده در دسترس هستند.

خبر کوتاه

شروع کلاس‌های دکتر داوری اردکانی

مجموعه دروس حکمت و فلسفه اسلامی در پژوهشگاه با شروع کلاس‌های درس خارج دکتر داوری اردکانی وارد مرحله تازه ای شد. مجموعه دروس حکمت و فلسفه اسلامی از چندی پیش با حضور اساتید برجسته ای چون استاد آیت الله مصطفوی و استاد ابراهیمی دینانی آغاز و به صورت هفتگی ادامه یافت. هم اکنون با شروع کلاس‌های دکتر داوری اردکانی مباحث جدیدی در این دوره‌ها که به صورت محدود برگزار می‌شود، ارایه می‌شود.

همکاری بیشتر با معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری

در جلسه مشترک رییس پژوهشگاه با دکتر نسرین سلطان خواه معاون علمی رییس جمهور در مورد همکاری‌های بیشتر در حوزه علوم انسانی بحث و تبادل نظر شد. حضور موثر تر و همکاری بیشتر پژوهشگاه در پروژه‌های مربوط به علوم انسانی در معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری و نیز جلب توجه بیشتر این معاونت به حوزه علوم انسانی و نخبگان آن، از جمله مباحث مطرح شده در این جلسه بود.

تالیف ۱۰ کتاب در حوزه علوم انسانی

در دیدار دکتر آیت اللهی، رییس پژوهشگاه با دکتر مهدی نژاد معاون پژوهشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری راهکارهای موثر تر در توسعه کمی و کیفی برنامه‌ها و پژوهش‌های پژوهشگاه مورد بررسی قرار گرفت. تالیف ۱۰ کتاب در حوزه علوم انسانی توسط پژوهشگاه نیز از جمله توافقات این جلسه بود.

سایتی برای سفینه تبریز

سایت اطلاع رسانی سفینه تبریز به نشانی www.safinehtabriz.ir آغاز به کار کرد. این سایت که به منظور اطلاع رسانی بیشتر در خصوص این مجموعه عظیم راه اندازی شده، به مرور اطلاعات مناسبی در خصوص انتشار این مجموعه ۲۰ جلدی در اختیار علاقه مندان قرار می‌دهد.

دکتر آیت اللهی مسئول

هماهنگی بازننگری دروس علوم انسانی شد

با صدور حکمی از سوی معاون آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری دکتر آیت اللهی مسئول هماهنگی بازننگری دروس علوم انسانی شد. در حکم حسین نادری منش آمده است: «نظر به مراتب تعهد جنابعالی و تخصص شما در حوزه‌های علوم انسانی و با توجه به امکانات و توانمندی‌های آن پژوهشگاه، مسئولیت هماهنگی امور مربوط به بازننگری سرفصل‌های دروس علوم انسانی در جهت روزآمد سازی، سازی، کارآمد سازی و ارزش‌مداری برنامه‌های درسی این رشته‌ها به جناب عالی محول می‌شود. امید است با بهره‌مندی از تمامی ظرفیت‌های علمی کشور و مشارکت و همکاری حداکثری دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی در انجام این رسالت مهم و اجرای بهینه آن و حذف هزینه‌های غیر ضروری و ساماندهی و تدوین مجدد سرفصل‌های دروس علوم انسانی بکوشید.» [■]

کارت اعتباری یک و نیم میلیون تومانی برای کارکنان رسمی و پیمانی

امور اداری پژوهشگاه اعلام کرد کارکنان رسمی و پیمانی می‌توانند برای دریافت کارت‌های اعتباری یک میلیون و پانصد هزار تومانی اقدام کنند. کارکنانی که این کارت را دریافت کنند، مبلغ کل اعتبار کارت به صورت ماهانه و هر ماه ۷۰ هزار تومان از حساب آنها کم خواهد شد. علاقه‌مندان باید مشخصات خود شامل نام و نام خانوادگی، شماره شناسنامه، تاریخ تولد، کد ملی، شغل، نشانی کامل با ذکر کد پستی و شماره تلفن را از طریق «سکو» به اداره کارگزینی و رفاه کارکنان اعلام کنند. [■]

مشارکت فعال در

اجلاس وزارتی با موضوع زن، خانواده و اقتصاد

یک عضو پژوهشکده اقتصاد که به عنوان نماینده پژوهشگاه در کمیته علمی سومین اجلاس وزارتی پیرامون نقش زن در توسعه کشورهای اسلامی حضور یافته بود، گزارش حضور خود در این کمیته را به ریاست پژوهشگاه ارائه کرد. خانم لیلیا سادات زعفرانچی در گزارش خود نوشته که این کمیته با موضوع «زن، خانواده و اقتصاد» و با حضور ۴۱ نماینده از کشورهای عضو در سطح وزیر، معاون وزیر و بالاترین مقامات اجرایی کشورها در حوزه مسائل زنان و خانواده تشکیل جلسه داده است. خانم زعفرانچی با حضور فعال در این کمیته در ۱۵ آیت مشارکت جدی و اثرگذار داشته و مستندات این فعالیت‌ها را هم به ریاست پژوهشگاه ارائه کرده است. [■]

فراخوان استعدادهای برتر برای

استفاده از حمایت‌های قانون ملی نخبگان

معاون پژوهش و برنامه‌ریزی بنیاد ملی نخبگان برای استفاده استعداد‌های برتر از حمایت‌های این قانون فراخوان داد و گفت: «دور سوم حمایت‌های بنیاد ملی نخبگان از موسسات نخبه‌پرور در سال ۱۳۸۹ به زودی شروع خواهد شد.» آریا السستی از دانشگاه‌ها، موسسات آموزش عالی، پژوهشگاه‌ها و سایر مراکز علمی خواسته فهرست استعداد‌های برتر و نخبگانی که در ۶ سال گذشته در مرکز آنها فعالیت می‌کرده‌اند را با ذکر مشخصات فردی، عنوان افتخار و سال کسب افتخار را به این معاونت ارسال کنند. [■]

تبیین نظریه ابتناء توسط حجت الاسلام رشاد: تلاش برای طراحی دستگاه فهم دین

مراسم رونمایی از نظریه ابتناء در پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی با حضور دانشگاهیان و علاقه مندان برگزار شد.

در این مراسم حجت الاسلام رشاد صاحب این نظریه، گفت: «پرسش‌های معرفت‌شناسی به طور عام و معرفت دینی به طور خاص، موضوع بسیار مهمی در جهان در طی دهه‌های اخیر است و در کشور ما هم مطرح شد. این چالش‌ها و پرسش‌ها، منشأ فلسفه ما شد و علامه طباطبایی به نقطه عطفی در تاریخ فلسفه اسلامی بدل شد. اما کما بیش رو به افول می‌رفت که با انقلاب و پیدایش پرسش‌های جدیدتر، نشاط علمی در جامعه آغاز شد. این فضای علمی پرنشاط باعث شد تا در سال ۷۸ برای نخستین بار روش‌شناسی به ذهنم خطور کند و آن را در مجلسی در مشهد عنوان کردم که مبدأ تحولات شد. طی حدود ۱۱ سال که از آن زمان گذشته، دغدغه اصلی من همین مسئله بود و بیشتر از اینکه به مطالعه بپردازم، بیشتر تأمل کردم.»

رئیس پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی در بخش دیگری از سخنان خود گفت: «اکنون این نظریه اگر مقبول طبع اهل فن قرار گیرد، شکل گرفته و به مثابه یک سرآغاز است. وقتی نظریه پدید می‌آید، تازه اول راه است. ذهن این موضوع الان به نام یک نظریه است؛ اما در فضای ذهنی من به تعبیر جدید آن، یک نوع گفتمان معرفتی و یک دستگاه جدید را پدید آورد؛ چرا که نظر ابتناء از سویی تحلیلی از معرفت‌های محقق ارایه می‌دهد.»

عضو شورای انقلاب فرهنگی افزود: «این نظریه یکی از نظریه‌هایی است که در متن دانش معرفت دینی جای خودش را پیدا می‌کند و در ضمن تأملات، به برخی گروه، رشته، دانش، معرفت‌هایی نزدیک شدم که به نحوی از حواشی همین نظریه مطرح می‌شود، یکی از آنها فلسفه معرفت دینی است که یکی از مسایل کون و تحول معرفت دینی و در بی حل این مسأله است. این نظریه می‌تواند برای منطق فهم دین همتای واقع‌گرایی اساس شود. یعنی فرض کنیم که روش‌شناسی برای فهم دین نیست، ما از این نظریه می‌توانیم دستگاه فهم دین طراحی کنیم.»

رشاد در توضیح نظریه‌اش گفت: «بر همین اساس در متن مقاله نظریه و مقدمه کتاب منطق فهم دین، اشاره کردم که نظریه مجموعه فرآیند عطف و توجه به این با رویکرد فهم دینی را در نظر دارد. در نتیجه، هم ما با توجه به این نظریه چیزی به نام فلسفه منطق فهم دین را طراحی می‌کنیم و هم منطقی و روشی به نام فهم دین ارایه می‌شود و هم این نظریه مبنای اساسی است برای چیزی که از آن به عنوان فلسفه فهم دین یاد می‌کنیم.»

به گفته دکتر سید علی رضا واسعی دبیر هیات حمایت از کرسی‌های نظریه پردازی «نظریه ابتناء» یکی از نظریه‌هایی خواند که پس از گذراندن مراحل بسیار سخت توسط شورای داور و کمیته نقد توانست نظریه خود را به ناقدان و شورای داوران بقبولاند. این ششورا پس از شنیدن تمامی نقدها و نظریاتی که در اطراف آن وجود داشت و دفاعیات صاحب نظر، آن را به عنوان یک نظریه شناسایی کرد و در جشنواره فارابی سال ۸۸ از این نظریه تقدیر شد.

دکتر آیت‌اللهی:

نقد مداوم به نظریه حیات می‌دهد

دکتر آیت‌اللهی در مراسم رونمایی از نظریه ابتناء که مدتی قبل در پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی برگزار شد، گفت: «هنر نظریه در ابلاغ و فراگیری بیشتر نظریه است. در بررسی نظریه، ملاکی فوق ملاک نظریه نمی‌توان داشت و نمی‌توان چارچوبی تعیین کرد تا نظریه را با آن ارزیابی کرد. به همین دلیل مکانیسم ارزیابی نظریات متفاوت هستند.»

وی با بیان اینکه اگر نظریه‌ای بیان شد، معلوم نیست نظریه خوبی باشد و ممکن است بسیار هم بد باشد، افزود: «یکی از مسائلی که در نظریه شدن یک فکر اثر دارد، این است که یک جریان طبیعی آن را به عنوان نظریه بپذیرد. ممکن است دامنه‌ای از اندیشمندان، فضای اجرایی کاری و یا عوامل بسیار دیگری باشد. فرایند پذیرفتن نظریه هم جالب است. تفرقات برخی در دوران خودشان، برخی بعد از خودشان و برخی هم ده‌ها سال بعد از مرگشان نظریه می‌شوند.»

دکتر آیت‌اللهی تأکید کرد: «نظریه‌ها می‌توانند در معرض حیات، مرگ و ضعف قرار بگیرند. البته نقد مداوم می‌تواند نظریه را در حیات باقی بگذارد. یعنی نظریه باید جای نقد را باز بگذارد. دور شدن از جریان طبیعی از نقدهای من برای نظریه پردازی است.»

رئیس پژوهشگاه که میزبان آیین رونمایی از نظریه ابتناء هم بود، ادامه داد: «نظریه ابتناء آقای رشاد، ثمره ۱۰ سال کار فکری است. در طول این ۱۰ سال صدف ذهن وی به مرور تبدیل شد. رشاد سعی کرده به تمام جوانب مختلف مسأله فهم دین و تحول فهم دین و حاق دین و نسبت این دو مسأله را توجه داشته باشد و خیلی هایش به برکت نقدهایی است که تاکنون بوده. البته گلابی من از رشاد این است که هنوز این نظریه نمی‌تواند با مخاطبانش ارتباط برقرار کند. یکی از اشکالات آن نشر خاص رشاد است. او نثر زیبایی دارد؛ اما بسیاری از اینها باعث می‌شود که آن را از عام مردم دور کند.»

مجلدات و مصححان سفینه تبریز

تیمی بالغ بر ده نفر از مصححان پژوهشگاه علوم انسانی و ادبیات فارسی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی به سرپرستی مهدی مدائنی کار سترگ تصحیح این مجموعه عظیم را در مدت ۵ سال گذشته برعهده داشته‌اند. مجموعه تلاش‌های این تیم ده نفره حدود ۲۰ مجلدی است که به زودی توسط انتشارات پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی به زیور طبع آراسته خواهد شد. در ادامه نگاه کوتاهی به مجلدات این مجموعه می‌اندازیم:

۱- مقدمه (متضمن ۱. مقدمه ای بر متن مصحح، ۲. ترجمه‌های عربی، انگلیسی، فرانسوی، آلمانی و ... از مقدمه یاد شده ۳. مقدمه استاد حائری (که حقوق متعدد بر این اثر و شناسایی آن دارند) و جناب دکتر پورجوادی که مقاله ایشان زینت خوش چاپ عکسی (فاکسیمیله) «مرکز نشر دانشگاهی تهران» بوده است - ۴. فهرس مندرجات هر مجلد بنابه صفحات چاپ حرف‌نگاری شده.

جلد نخست (مصححان: دکتر محمد علی لسانی - مهدی مدائنی)

جلد دوم (مصححان: دکتر محمد علی لسانی - مهدی مدائنی)

جلد سوم (مصحح: دکتر فاطمه علاقه)

جلد چهارم (مصحح: دکتر فاطمه علاقه)

جلد پنجم (مصححان: دکتر لسانی - مهدی مدائنی)

جلد ششم (مصحح: دکتر شهره انصاری)

جلد هفتم (مصححان: دکتر لسانی - مهدی مدائنی)

جلد هشتم (مصححان: دکتر لسانی - مهدی مدائنی)

جلد نهم (مصححان: دکتر لسانی - مهدی مدائنی)

جلد دهم (مصححان: دکتر لسانی - مهدی مدائنی)

جلد یازدهم (مصححان: دکتر لسانی - مهدی مدائنی)

جلد دوازدهم (مصحح: دکتر منصوره شریف - زاده)

جلد سیزدهم (مصحح: خانم گیتا اشیدری)

جلد چهاردهم (مصحح: خانم گیتا اشیدری)

جلد پانزدهم (مصححان: دکتر لسانی - مهدی مدائنی)

جلد شانزدهم (مصححان: دکتر لسانی - مهدی مدائنی)

جلد هفدهم (مصحح: خانم ناهید ذاکری)

جلد هجدهم (مصحح: آقای فرزاد جعفری)

جلد آخر: فهرس (اعلام و ...)

خلاصه سخنرانی دکتر علم الهدی
درباره فعالیت شرکت های هرمی از منظر فقه و اقتصاد

وقتی اقتصاد سرطان بگیرد...

هر چند در اثر فعالیت در شبکه های هرمی ممکن است عده ای به نوایی هم برسند، اما در مقابل خیلی همان نان و ماستی را هم پیش از این با آرامش می خوردند از دست می دهند. در این بازی تقریباً همه می بازند و عده بسیار کمی برنده می شوند. کلاهبردی شاخ و دم هم اگر بخواهد داشته باشد، نمونه اش همین شبکه های هرمی است. نشست "شرکت های هرمی از منظر فقه و اقتصاد اسلامی" سی ام آذر ماه توسط پژوهشکده اقتصاد پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی برگزار شد. خلاصه ای از سخنرانی دکتر علم الهدی رئیس پژوهشکده مطالعات تطبیقی اقتصاد در این مراسم که بازتاب مناسبی هم در رسانه ها داشت را بخوانید.

پرداختی قطعی به امید یک اتفاق. شانس کسی که فرد در تحقق آن دخالتی نخواهد داشت. فرد در این شرکت نمی داند که آیا حرکت این شرکت ادامه خواهد داشت و فرد به سود می رسد یا خیر؟ این تجارت نیست. در تجارت کالایی خریداری می شود و سپس فعالیتی بر روی فروش آن صورت گرفته و فروخته می شود. در قرآن به این کار "اظلام" گفته شده و از آن نهی شده است. بحث بعدی غش در معامله است و چیزی که خوب و بد در آن مخلوط است مغشوش نامیده می شود. این در واقع حالتی از "تدلیس" است. حضرت علی (ع) با فروشنده ای که جنس مرغوبش رو قرار گرفته و جنس بدش زیر است وی را به نهی از منکر و امر به معروف دعوت می کردند.

"تدلیس" نیز به معنای تزئین کالا برای فریب خریدار است. در شرکت هرمی نیز آنچه به فرد نشان داده می شود فضایی اقتصادی و امن، سود آور و مطمئن است و نتیجه ی کار به فرد گفته نمی شود. جهت دیگر این معامله "غرر" به معنای جهل است. البته در لغت، غرر به معنای خطر در معامله است که از جهل ناشی می شود. به این معنا که نمی توان دانست این فعالیت به کجا می انجامد. هر کدام از این شرایط وجود داشته باشد فعالیت و عضویت بر اساس حکم اولیه حرام خواهد بود. اما اگر موارد فوق پذیرفته نشود حکم ثانویه بر اساس فراگیری این ویروس به گونه ای است که افراد را از کار و تلاش مولد باز می دارد. از جمله ترفندهای این شرکت ها این بود که افرادی را وادار به شکایت از خود می کردند، اما شکایت به گونه ای تنظیم می شد که عضو ابتدا بتواند به سوالات به طور کامل پاسخ داده و تبرئه شود.

زمینه اقتصادی

افرادی به اینگونه سیستم ها جذب شده اند که زندگی اقتصادی موفق نداشته اند. کسانی که از طریق جریان طبیعی اقتصاد آمیدی به توفیق نداشته اند و مجبور به حرکتی کند در بستر اقتصاد بوده اند. انگیزه ی اصلی دیگر "طمع" بوده است. طمع برای سود بیشتر از سرمایه گذاری و کار ناچیز. نکته ی دیگر اینست که در طبقه ای از اجتماع به ناگهان این فعالیت گسترش می یابد و هر فرد خود مبلغ شرکت ها می شود. اینجاست که "رسانه" می تواند مردم را با انواع این ترفندها آشنا کند و عواقب کار را نشان دهد. یکی از تبعات این فعالیت ها، خروج بخش قابل توجهی سرمایه از کار مولد و سرمایه گذاری اقتصادی است. با این سرمایه، امکان ایجاد شغل وجود دارد و حتی پس انداز و حضور نقدینگی در بانک نیز، چرخه اقتصاد را رونق می بخشد. ضربه ی دیگر این فعالیت، ایجاد جویی اعتمادی نسبت به تجارت الکترونیک در جامعه است. برای رشد جامعه امروز گریزی از تجارت الکترونیک نیست. در این فعالیت بی اعتمادی به فعالیت بازاریابی نیز به وجود می آید در صورتیکه بازاریابی شبکه ای فعالیت مثبت اقتصادی است. یکی از اثرات فرهنگی این شرکت ها کار سرمایه است که باعث عدم تمایل به کار و بی عاری می گردد. دیگر اینکه خلق خاصی در فرد به وجود می آید که برای غرق نشدن خود، دیگران را نیز به زیر می کشد.

علت نام گذاری این شرکت ها به «هرمی» به روابطی که بین اعضای آنها وجود دارد بر می گردد. هرم شکلی است که قاعده دارد و در انتها به نقطه ختم می شود. در این شرکت ها نیز وضع این چنین است. موسسان شرکت، کالایی را برای فروش مطرح می کنند. ویژگی این کالا این است که قابلیت ارزش گذاری واقعی در بازار را ندارد. سپس این کالا به فرد فروخته می شود و قیمت زیادی برای خرید آن پیشنهاد می شود. به عنوان مثال وقتی شرکت گلد کوئست با تیمی به نام "V-team" از هنگ کنگ آغاز می کند سکه هایی به ارزش دویست دلار ضرب کرده و به قیمت ششصد دلار به افراد عرضه کرد. فرد باید مبلغی نیز به عنوان حق عضویت می پرداخت و بدون عضویت کالایی به وی فروخته نمی شد. پس از عضویت و خرید بر گه خریدی دیجیتالی به فرد داده می شد. سپس فرد موظف می شد به افراد دیگری این محصولات را عرضه کرده و بفروشد. دلیل اینکه فرد به بازاریابی وارد می شد پورسانتی بود که قرار بود به ازای خرید افراد به او پرداخت شود. با فعالیت اینگونه شرکتها، هر روز به شکل تصاعدی به اعضای آن افزوده می شد. بنابراین پیشنهاد بسیار اغوا کننده و فریبنده است. نمونه کشور هایی که این عده ی سرطانی اقتصاد آنها را به مخاطره انداخته آلبانی است. بحران سالهای ۹۵ - ۹۷ این کشور حتی منجر به واکنش های اجتماعی بسیاری شد.

شرکت های هرمی از منظر فقه

احکام در فقه به اولیه و ثانویه قابل تقسیم است. حکم اولیه مربوط به موضوعاتی است که موضوع خود به خود دارای حکم است. گاه موضوعی بر اساس عوارضی که بر آن مترتب می شود، حکم دیگری پیدا می کند. عارض ممکن است جهل و نا آگاهی یا اضطراب و یا آثار موضوع چون هرج و مرج و یا مفاسد اقتصادی یا اختلال در بازار باشد. گاه نیز فراگیر شدن یک رفتار نیز به آثار تخریبی می انجامد. فقها دو نوع نظر درباره ی شرکت هرمی داشته اند. نظر اول به عضو شدن خود فرد بر می گردد که پیوستن به آن در فقه، "حرام" دانسته شده است. اما برخی از حکما به عنوان حکم اولیه آن را حرام دانسته و برخی به عنوان حکم ثانویه آنرا حرام اعلام داشته اند. گاه چون شرط فقهی معامله وجود ندارد و گاه به علت آثار ثانویه ای که فراگیری آن در اقتصاد به بار می آورد حرام دانسته شده است. هنگامی که در قرآن در آیه بیست و نهم سوره ی مبارکه ی نسا، تجارت مطرح می شود و فرد از خوردن مال خود در مقابل معامله چیزی پوچ نمی شود. به این معنا که اساس یک معامله باید بر اساس واقعیت باشد و آنچه مجاز شمرده شده است تجارتی است که بر اساس رضایت طرفین باشد. چیزی در فقه "مالیت" دارد که هم موجود باشد و هم ارزش اقتصادی داشته باشد. دیگر آنکه باید مورد معامله قابل تخصیص باشد. نکته ی سوم نیز کمیاب بودن است. در شرکت هرمی فرد چیز پوچی می خورد و چیزی واهی می فروشد. نکته مهم دیگر این است که روح این شرکت ها، روح قمار است. قمار عبارت است از پرداختی نقدی در برابر یک شانس.

کدام برنامه، چه روزی برگزار می شود؟ جدول سخنرانی ها

برگزاری سخنرانی علمی و تخصصی همراه مورد تاکید ریاست پژوهشگاه بوده است. در این میان در کنار مسائلی چون کیفیت سخنرانی ها و حضور همکاران، نظم در برگزاری این برنامه ها اهمیت بسیاری دارد. هفته گذشته جلسه ای با حضور رئیس پژوهشگاه، مدیر روابط عمومی و رابطان خبری با هدف هماهنگی بیشتر در این برنامه ها برگزار شد. با این همه ممکن است گاهی و بنا به دلایل اجتناب ناپذیری در برنامه ها تغییری ایجاد شود. البته چنین تغییراتی باید به ندرت اتفاق بیفتد تا همکاران پژوهشگاه و علاقه مندان خارج از مجموعه بتوانند با اطلاع از زمان بندی برنامه ها برای حضور در آنها برنامه ریزی کنند. جدول زیر موضوع و زمان برگزاری تعدادی از برنامه هایی که برگزاری آنها قطعی شده را تا پایان امسال نشان می دهد. با این همه این جدول کاملاً قطعی نیست. بهتر است چند روز قبل از برگزاری برنامه برای اطمینان از تغییر نکردن برنامه با روابط عمومی تماس بگیرید. [■]

تاریخ	موضوع	سخنران
۱۱/۳	سیر تکوین مکاتب و نظریه هادرتاریخ ارتباط جمعی	دکتر غلامرضا آذری
۱۱/۴	ژئوپولیتیک ایران در قفقاز و آسیای مرکزی	دکتر سید جواد میری
۱۱/۴	فرهنگ و هویت، درآمدی بر شناسایی ارزش های بارز فرهنگ در گزیده های از متل های فارسی	دکتر نورایی دکتر مؤید حکمیت
۱۱/۴	ریشه های تاریخی نظم گریزی در زندگی شهری ایرانیان	دکتر کریم سلیمانی
۱۱/۶	اسطوره شناسی تطبیقی از منظر غربی ها	دکتر مریم صانع پور
۱۱/۱۰	گونه شناسی فیلم در تلویزیون و سینما	دکتر مسعود اوحدی
۱۱/۱۱	منزعه علم و دین از منظر سید حسین نصر	خانم فاطمه احمدی
۱۱/۱۱	نشانه های بصری و پژوهشی در مطالعات تاریخ اجتماعی	دکتر ذیلابی
۱۱/۱۲	عرفان و تفکر فازی	دکتر هادی و کیلی
۱۱/۱۷	من اینترنتی: هویت انسانی در فضای مجازی	دکتر محمد اخگری
۱۱/۱۸	گروش به اسلام در دوره میانه	دکتر معصوم علی پنجه
۱۱/۱۸	فرهنگ و هویت، درآمدی بر شناسایی ارزش های بارز فرهنگ در مثل های فارسی	دکتر نورایی دکتر مؤید حکمیت
۱۱/۱۹	نقش تحولات نهاد حقوقی در فعالیت های اقتصادی	دکتر نصیری اقدام
۱۱/۲۰	جایگاه دانشگاه در اجتماع غرب	دکتر فرزین بانکی
۱۲/۱	مطالعات کیفی در فضای مجازی	دکتر عبدالله گیویان
۱۲/۲	کارکرد قانون در مدیریت و دیوانسالاری - جامعه شناسی فرهنگی تعلیم و تربیت	دکتر حمید تنکابنی دکتر صلیبی
۱۲/۴	نظری به الهیات رهایی بخش در غرب معاصر	دکتر حسین کلباسی
۱۲/۸	رسانه ها در انتخابات ریاست جمهوری فرانسه	دکتر محمدرضا دهشیری
۱۲/۱۰	فارسی گفتاری برای فارسی زبانان	دکتر صفار مقدم
۱۲/۱۱	نقد و بررسی نظریه معرفت قدسی از دیدگاه سید حسن نصر	دکتر اعظم قاسمی
۱۲/۱۴	روانشناسی تجارب عرفانی (پیش فرض ها و پیامدها)	دکتر هادی و کیلی
۱۲/۱۵	مناسک سازی: شیوه ای برای تبلیغ موردینی در رسانه	دکتر حسن خجسته
۱۲/۱۵	پاره ای از کارکردهای اخلاقی تفکر انتقادی در فلسفه ورزی	دکتر علی اکبر عبدال آبادی
۱۲/۱۶	کارکرد قانون در مدیریت و دیوانسالاری - جامعه شناسی فرهنگی تعلیم و تربیت	دکتر حمید تنکابنی دکتر صلیبی
۱۲/۱۷	مشکلات و آسیب شناسی پژوهش های تاریخ اقتصادی در ایران	فریدون شیرین کام
۱۲/۱۷	روانشناسی تجارب عرفانی (پیش فرض ها و پیامدها)	دکتر هادی و کیلی
۱۲/۱۸	خودبنیادی عقل در تفکر توماس آکوینی	دکتر غلامحسین خدری

پژوهش انباشته
بستر توسعه علوم انسانی

تا ۱۰ دی ماه

هفته پژوهش گرامی بار

هفته پژوهش تمام نمی شود

هفته پژوهش امسال - که البته در سراسر کشور - کمی با تاخیر برگزار شد، در پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی هفته پرکاری بود. سالن اجتماعات پژوهشگاه علی الدوام میزبان برنامه متنوعی بود که هر کدام ارتباط مستقیم با پژوهش داشتند. بخش های مختلفی تلاش کردند تا این برنامه ها به بهترین شکل برگزار شود. رئیس پژوهشگاه هم در همه برنامه ها به طور کامل حضور داشت تا اینطور بر اهمیت این موضوع تاکید کرده باشد. البته در هفته اول دی ماه امسال به هر سازمان و نهادی که سر می زدید هفته پژوهش را از قلم نیانداخته بودند. دست کم یک پارچه نوشته ساده سهم بسیاری از هفته مهمی به نام پژوهش بود. حالا کمی بعد از آن روزها، هفته پژوهش و البته خود پژوهش فراموش شده یا دست کم به آن اندازه مورد توجه نیست. اینجا در پژوهشگاه علوم انسانی اما هفته پژوهش در صفحات تقویم خلاصه نمی شود. همیشه و هر قدمی که اینجا برداشته می شود، نسبت مشخص و روشنی با پژوهش دارد. هفته پژوهش در پژوهشگاه علوم انسانی هرگز تمام نمی شود. با این حال مرور دوباره خلاصه ای از اتفاق ها و برنامه های این هفته در پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی خالی از لطف نیست. بخوانید؛

جایگاه پژوهش را پژوهشگران ارتقایی دهند

شاید در برنامه ۵ ساله چیزی به اندازه پژوهش نباید جهش داشته باشد. تا الان هم جهش مناسبی داشته است. الان نیم درصد تولید ناخالص ملی، بودجه پژوهشی است و باید در ۵ سال به ۳ درصد برسد. به این ترتیب برای پژوهش افق خیلی خوبی پیش بینی شده، اما مسئله این است که این اتفاق قابل تحقق هست یا نه؟ مهم این است که باور کنیم پیشرفت مملکت منوط به پژوهش است و باور داشته باشیم که سایر شغون حرکت جامعه با پژوهش و تحقیقات گره خورده است.

رشد کشورهای مختلف از همین تحقیق هایشان است. بودجه هایی که برای بعضی از کارهای تحقیقاتی گذاشته می شود بسیار هنگفت است، الان در دنیا این معنا پیدا کرده که ما اگر نیروی انسانی توانای پژوهشگر داشته باشیم پیشرفت مان حتمی است.

فقط انگلیس در سال ۲۰۰۹ تقریباً به اندازه بودجه نفت ما بودجه پژوهشی داشته است. در آمریکا این موسسات پژوهشی علوم انسانی هستند که تصمیم سازی می کنند. وقتی کنگره و نمایندگان مجلس می خواهند تصمیمی بگیرند، قبل از هر کاری به یک موسسه سفارش می دهند تا وضعیت موضوع مورد نظر آنها را در قالب یک طرح پژوهشی بررسی کند. اما الان در دانشگاه های ما طفیلی کار پژوهشی انجام می دهند، استادان طفیلی کار پژوهش می کنند. منظورم این است که جایگاه پژوهش به درستی تعریف نشده است. جامعه بخواهد این را بفهمد طول می کشد، مسئولان مملکت هم بخواهند درک کنند طول می کشد. این وظیفه ماست که بتوانیم چنین درکی را در جامعه به وجود بیاوریم. وقتی دوستان گله می کنند که چرا علوم انسانی در کشور مورد توجه قرار نمی گیرد، عرض می کنم مقصرش اول خود ما هستیم. ما حتی سوال علوم انسانی را به درستی

نشان نداده ایم. این البته کار سنگینی است و هنر می خواهد. الان در معاونت فناوری و علمی رئیس بیشتر در حوزه فناوری نانو، سلول های بنیادین، موشک ها و الکترونیک تمرکز کرده اند. اما به علوم انسانی چنین توجهی نمی شود. ولی باید ایمان داشته باشیم که توجه به علوم انسانی موثر تر است.

اجازه بدهید یک مثال ساده بزنم. اگر مردم ایران قانون پذیر بشوند میلیاردها دلار صرفه جویی می کنیم. هیچ جای دنیا به اندازه ایران در خیابان ها پلیس نیست. اینجا شما گاهی در یک چهار ۵ پلیس می بینید و تازه دست آخر هم مردم از چراغ قرمز رد می شوند! اگر مردم قانون را رعایت کنند هزینه این همه نیروی انسانی صرفه جویی می شود.

خوب در این رقابت بودجه ای، بودجه پژوهشی را چه کسانی باید جذب کنند؟ این مهم بر عهده فعالان حوزه علوم انسانی است. ما در علوم انسانی هنوز اخلاق را نتوانسته ایم نهادینه کنیم. اما در غرب سالهاست روی حوزه اخلاق پزشکی متمرکز شده اند. این ما هستیم که باید کشف کنیم که بودجه نیم درصد پژوهش را چطور باید به ۳ درصد برسانیم؟ جذب بودجه خیلی مهم است. چرا بودجه محقق نمی شود؟ چون در حوزه علوم انسانی کمتر توانسته ایم کار بکنیم که منتج به نتیجه عملیاتی و کاربردی شود. بودجه را زمانی می توانیم جذب کنیم که هدف و نتیجه کار مشخص باشد.

وقتی می خواهیم یک کار تحقیقاتی را شروع کنیم، باید ابتدا از خودمان بپرسیم این کار را انجام می دهیم که چه اتفاقی بیفتد. اینکه بگویم: «تحقیقات دارم می کنم دیگر!» پاسخ درستی نیست. تحقیق و پژوهش ما باید در نهایت دستاوردی داشته باشد. البته مراد من از دستاورد این نیست که کار تحقیقاتی بلافاصله

تبدیل به محصول و کالا بشود. دستاورد داشتن یعنی معلوم باشد که تحقیق شما چه اثر اجتماعی عمیقی خواهد داشت. تا نتوانیم این نکته را در کارهای پژوهشی تبیین کنیم نیم درصد بودجه هرگز ۳ درصد نخواهد شد.

همزمان باید به روش های دیگر هم اندیشید. آرزویم این است که ان شاء الله ما بتوانیم تا ۵ سال آینده خصوصی بشویم و هیچ بودجه ای از دولت نگیریم.

برای این کار باید قبل از پژوهش، سوال پژوهش را مطرح کنیم، این سوال را باید در اذهان ایجاد کنیم و بعد هم توانایی خودمان را برای جواب دادن به این سوال نشان بدهیم و این اطمینان را ایجاد کنیم که توانایی پاسخ به این سوال را داریم. برای این کار باید یک برنامه دراز مدت راهبردی داشته باشیم. بودجه به تنهایی مهم نیست. اینکه بودجه را بگیریم و نتوانیم خروجی مناسبی بدهیم، هیچ خوب نیست. باید به سمتی برویم که در جامعه پژوهش های علوم انسانی محور باشد و محور این پژوهش ها هم پژوهشگاه علوم انسانی باشد. این هدف دور از دسترس نیست. امسال نسبت به سال قبل بخشی از این کار در پژوهشگاه انجام شده است. مجلاتی که در پژوهشگاه منتشر می شوند و یا همین پرتال علوم انسانی اتفاق های مهم و شایسته توجهی هستند.

به نظرم ما تولید علم داریم ولی توزیع علم مان بد است. توزیع علم یعنی حرف مان را به آن کسانی که باید برسانیم، برسانیم و این کار دشواری است. الان توزیع علم در داخل کشور خیلی خوب نیست. علوم انسانی در شهرستان ها با تهران خیلی اختلاف سطح دارد. باید آهسته آهسته این اختلاف سطح را به حداقل برسانیم. با ظرفیتی که در جامعه پژوهشی ما و همکاران ما در پژوهشگاه هست من امیدوارم و یقین هم دارم به این اهداف با خواهیم رسید. ان شاء الله...

۱۰ مولفه اصلی سیاست های پژوهشی

بر اساس مطالعه مجموعه ای از اسناد بالادستی به ویژه سند چشم انداز ۲۰-۲۰ ساله کشور، سیاست های ابلاغی شورای عالی انقلاب فرهنگی، بخش نامه های ارسالی معاونت پژوهش

وزارت علوم و مصوبات شورای عالی علوم، تحقیقات و فن آوری (عتف) مولفه های اصلی سیاست های پژوهشی جاری این وزارت خانه را می توان این طور جمع بندی کرد:

پژوهش ها حتی المقدور معطوف به مشکلات جامعه ایرانی و حل کننده مسائل داخلی کشور باشد.

پژوهش ها تا حد ممکن کاربردی و وظیفه گرا باشد.

پژوهش ها بایستی رعایت سر فصلهای ابلاغی مراجع بالاتر را مد نظر داشته باشند.

تاکید بر خروجی های ملموس و کاربردی در هر پژوهش

تاکید بر رعایت ضوابط تولید علم به ویژه اصول اخلاقی پژوهش مانند رعایت حقوق مولفین و پرهیز از هرگونه کار تکراری یا احتمالاً تقلب!

تاکید بر برآورده شدن ملاک های علم سنجی بین المللی مانند تولید مقالات علمی پژوهشی

تاکید بر تعیین دقیق هزینه ها به ویژه در بخش دولتی بر اساس روش های حسابداری مدرن

تاکید بر پژوهش های بین رشته ای

تاکید بر پژوهش های بین بخشی

تلاش موسسات آموزش عالی و پژوهش های دولتی بر یافتن پشتیبان های مالی خارج از سیستم های دولتی و یافتن موسسات نیازمند به پژوهش و تحقیق

*-بخشی از سخنرانی دکتر محمد ایزدی

درد دلی با پژوهشگران

دکتر فرزین بانکی: چه روزگاری! در هفته پژوهش به یاد فعالیت های پژوهشگران هستیم و از زحمات ایشان با خبر می شویم. صحبت هایی شیرین می شنویم و نکوداشت پژوهشگران برگزیده را می بینیم. به راستی آیا جایگاه پژوهش در ایران با آنچه در شعارهایمان آمده، همخوانی دارد؟ موضوع پژوهش را چگونه باید ارزیابی کرد و کدامین پژوهش فراخور مردم ماست؟

در روز هفتم آذرماه مهمانی از سننگاپور داشتیم که برای ایراد سخنرانی به پژوهشگاه آمده بود. از آنجا که حدود ده نفر بیشتر جمع نشده بودند، پیشنهاد شد در گوش های از سالن جمع شده و جلسه را به صورت گفتگو برگزار کنیم. چه اقبال بزرگی! در این جلسه برای اولین بار احساس کردم که چیزی می آموزم؛ نه فقط برای اینکه در نقش مترجم ظاهر شده بودم - هر چند این کار توجه را بالا برده و برای آموزش شرط لازم و البته ناکافی است - بلکه حالت گفتگو و پرسش و پاسخ باعث شد تا مطالب تأثیر بیشتری در اذهان داشته باشد. درسی که از این میهمان گرامی آموختم انگیزه نگارش این سطور شد.

به نظر می رسد که در زمان گذار به سر می بریم؛ نه به سبک غربی پژوهش می کنیم و نه سبک خاص خود را می یابیم. در ایران نه تنها پژوهش مقام و مرام خود در دانشگاه های غربی را ندارد، بلکه بازتاب پژوهش در اجتماع نیز هویدا نیست. گویا ما اگر پژوهش هم می کنیم صرفاً برای گرفتن امتیاز و پیشرفت کاری خودمان است. ما برای نقد، پژوهش نمی کنیم بلکه در پی تأیید هستیم، در حالی که نقد پژوهش ها - حتی الامکان سازنده - اهداف پژوهشی را پیش میبرد. نقد اساس حرکت در پژوهش است چرا که پژوهشگر خود، نیازمند مخاطب متقدی است که به او در پیشبرد پژوهش کمک کند. نه تنها عیار هر پژوهش با پژوهشهایی که بر می انگیزد مشخص می شود، بلکه این نقدها به خود پژوهش ارزش و اعتباری والا می بخشد.

در جامعه پژوهشی ما دغدغه پژوهش خودانگیخته به ندرت یافت می شود و از جانب دستگاه های دولتی، شرکتها و یا کارخانه های خصوصی هنوز ضرورت پژوهش احساس نشده است، و این که ما در حوزه علوم انسانی فعالیت می کنیم مزید بر علت شده است. فایده کار علوم انسانی هنوز برای قشر عظیمی از مردم این کشور روشن نشده است. اصلاً پژوهش ما و رشته های گوناگون علوم انسانی به چه درد می خورد؟ وجود علوم انسانی مدتهاست که موجه است و در کنار علوم پایه و علوم طبیعی مخزنی است و دانشجویان به اصطلاح کم هوش و کسانی که در کنکور عمومی رشته های مهندسی و پزشکی امتیاز لازم رانمی آورند، آنرا بر می کنند. هیچکس، مگر کسانی که علاقه خاصی به این رشته ها دارند، وارد این حوزه نمی شود. دیگر جای هیچ تعجیبی برای هیچ کسی نیست که چرا رشته های علوم انسانی روز به روز مرتبه خویش را از دست می دهند. اما از زمانی که مورد عنایت مسئولین کشور قرار گرفت امید می رود که جایگاه شایسته خود را برای اولین بار در این سرزمین پیدا کند.

صحبت میهمان پژوهشگاه در گوشم طنین انداز است: «باید در وهله نخست مفهومات و مقولات فکری غرب را بررسی و نقد بنیادین کرد؛ بهطوریکه حتی اصطلاحاتی که از طریق ترجمه از غرب به ما رسیده را نیز تحلیل کرده و باید برای اذهان مسلمین از طریق معادله ای برگرفته از سنت بومی، از نو آموخت.»

یکی از جالبترین نمونه ها، استفاده از اصطلاح «جنگهای صلیبی» برگرفته از سنت غربی است. در حالیکه توجه به اینکه خود اعراب آن جنگها را چه می نامیده اند، اصلاً لحاظ نشده است. جالب است که اعراب به این جنگها، «جنگهای فرنجی» می گفتند، یعنی جنگهای بین اعراب و اهل فرنگ و در اصطلاح آنها جنگ مسیحیت با اسلام اصلاً لحاظ نشده بود، چرا که مسلمین با مسیحیان بلاد اسلامی در صلح و صفا بودند و نزاع خود با اهل فرنگ را بر سر دین نمی دیدند. حاصل این ترجمه آن شده که اکنون اگر یک مسلمان ایرانی اصطلاح جنگهای صلیبی را بشنود، مانند یک غربی، اولین چیزی که به ذهن وی متبادر می شود این است که این جنگها بین مسیحیان با مسلمین بر سر دین بوده است در حالی که با استفاده از اصطلاح «جنگهای فرنجی» می توانیم گامی در جهت اعمال مقولات فکری خودمان برداریم و لذا به افق معنایی متفاوتی برسیم. می توان با تدابیری اینگونه نسبت به پژوهش های غرب و مبادی آن آگاهی یافت و علاوه بر این برای تشریح و تحلیل موضوعات پژوهشی علوم انسانی، از آراء متفکران اسلامی چون فارابی، ابن سینا، ابن خلدون و ملاصدرا یاری جست و این آراء را همپایه آراء غربی دانست و با استعانت از هر دو مرجع در افقی ممتزج از هر دو سنت به تفکر و تعمق در باب موضوعات پژوهشی روز پرداخت.

تا زمانی که پژوهشگران مسلمان استقلال خویش را صرفاً از اقتداء به پژوهشگران غرب می گیرند و پژوهشگران بومی خویش را جدی نگیرند و به آنها راجع ندهند، ما همچنان وامدار پژوهشهای غرب خواهیم ماند. معتقدم تا زمانی که میان پژوهشگران ما ترتیبی اتخاذ نشود تا از طریق نشست های تخصصی به مناظره بپردازند و یا از طریق مجلات علمی به پژوهش یکدیگر پاسخ بگویند، از پژوهش تنها لفظی باقی می ماند اما از محتوای اصیل هیچ خبری نمی رسد.

***استاد یار پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

گزارش ستاد هفته پژوهش پژوهشگاه منتشر شد

در هفته پژوهش چه کردیم؟

ستاد هفته پژوهش با انتشار گزارشی عملکرد بخش های مختلف پژوهشگاه در هفته پژوهش را بررسی کرد.

بخشی از این گزارش مربوط به فعالیت های انجام شده است که جزئیات فعالیت های انجام شده مانند شرکت نمایشگاه وزارت علوم در مصلی، نمایش دستاوردهای پژوهشی مثل برخی طرحها و کتابها و مجلات منتشر شده و نیز برنامه های برگزار شده در پژوهشگاه شامل دیدار هیئت رئیسه پژوهشگاه با پژوهشگران پژوهشگاه در گروهها و پژوهشکدهها و تقدیم گل و شیرینی و سخنرانی ها و مراسم برگزار شده را مرور کرده است.

در این گزارش معاونت پژوهشی به عنوان مسئول ستاد هفته پژوهش، روابط عمومی برای انجام کارهای هماهنگی و اطلاع رسانی و بخش خدمات اداری - مالی واحدهای فعال در این هفته معرفی شده اند.

ستاد هفته پژوهش همچنین در گزارش خود اشاره ای هم به نقاط ضعف در برگزاری برنامه های این هفته کرده است که مشارکت کم پژوهشگران در برنامه های هفته پژوهش و لزوم تهیه امکانات نمایشگاهی مانند میز مخصوص نمایشگاهی، ویترن، قفسه و بنر بزرگ پژوهشگاه به چند زبان مهمترین آنها هستند.

روز شمار پژوهش

شنبه چهارم دی

● **روز تکریم پژوهشگران /** دکتر آیت اللهی و دیگر اعضای هیئت رئیسه با حضور در اتاق کلیه پژوهشگران، کارمندان و کارکنان با اهدای گل هفته پژوهش را به آن ها تبریک گفتند.

یکشنبه پنجم دی

● **بررسی سیاست های پژوهشی در حوزه علوم انسانی /** در جلسه ای با حضور دکتر آیت اللهی، دکتر یوسفی فر، دکتر ایزدی و کارکنان پژوهشگاه این موضوع به تفضیل بررسی شد. این جلسه با برنامه پرسش و پاسخ همراه بود.

دوشنبه ششم دی

● **تقدیر از پژوهشگران برگزیده /** علاقه مندان برای بازدید از غرفه پژوهشگاه در نمایشگاه پژوهش به مصلی تهران رفتند. همچنین با حضور مسئولان و کارکنان پژوهشگاه از افراد زیر تقدیر شد:

دکتر مریم صانع پور (پژوهشگر نمونه پژوهشگاه) دکتر سید جواد میری و خانم فریبا زمانی (پژوهشکده علوم اجتماعی) آقای داوود مهدوی زادگان (پژوهشکده علوم سیاسی)، آقای سعید ناجی (گروه پژوهشی بک)، خانم گیتا اشیدری و خانم سیده حمیده موسوی (پژوهشکده ادبیات)، آقای دکتر مهدی معین زاده (پژوهشکده علم و دین) آقای سید محمد حسین محمدی (پژوهشکده تاریخ)، خانم شراره جواهری (مدیریت تحصیلات تکمیلی)

سه شنبه هفتم دی

● **تقدیر از سردبیران و مدیران اجرایی مجلات /** در برنامه ای از مجلات چاپ شده رونمایی شد و خانم دکتر محمد علی پور ضمن معرفی مجلات در دست انتشار گزارش کاملی از این حوزه ارائه کرد. در این برنامه از سردبیران و مدیران اجرایی مجلات و همچنین دکتر زندیه مسئول سابق نشریات تقدیر شد.

چهارشنبه هشتم دی

● **تقدیر از پژوهشگران پیشکسوت /** پررونق ترین برنامه هفته پژوهش، آیین تقدیر از پیشکسوتان بود. در این برنامه از پژوهشگران پراوازه ای مانند دکتر مجتهدی، دکتر تکمیل همایون، استاد خرمشاهی، دکتر مدانی، دکتر راشد محصل و دکتر کتابی تقدیر شد.

کتاب‌های جدید توزیع می‌شوند

انتشارات پژوهشگاه چند کتاب جدید را منتشر کرده و به زودی آنها را توزیع می‌کند. این کتاب‌ها مراحل تالیف و فنی را سپری کرده، چاپ شده‌اند و به زودی به دست علاقه‌مندان خواهند رسید. «انسان الکامل فی النصوص العرفانیة الاسلامیه» نوشته ابوالحسن مخزن الموسوی هم اکنون آماده توزیع است. از ابوالحسن مخزن الموسوی پیش این مقاله «الوالی و الولاة فی اصطلاح اهل العرفان» در مجله «آفاق الحضارة الاسلامیه» منتشر شده بود. این کتاب به بررسی مفهوم انسان کامل در متون عرفانی می‌پردازد.

«فرهنگ باستان‌شناسی» هم که به زور طبع آراسته شده، اصطلاحات تخصصی حوزه باستان‌شناسی را به دو زبان فارسی و انگلیسی مرور کرده و هم اکنون در آستانه توزیع است. این کتاب «هایده معیری» نوشته که کتاب و مقالات تالیفی و ترجمه‌ای او مورد توجه فعالان حوزه ایران باستان بوده است.

همچنین «بهار الحقیقه» اثر عرفانی شیخ احمد جامی به زودی به دست علاقه‌مندان خواهد رسید. شیخ احد جامی یا آنطور که می‌گویند «پیر جام» از عرفای پرآوازه ایرانی است که در ۱۸ سالگی به ارتفاعات روستای محل تولدش (نامق) رفت و به مطالعه قرآن و تحقیق در حال عرفا پرداخت. از او یک رساله به نام «سمرقندیه» ۶ کتاب به نثر و یک دیوان شعر که همه به زبان فارسی هستند به یادگار مانده است.

بهار الحقیقه با تصحیح حسین نصیری جامی منتشر شده. کتاب دیگر آماده توزیع «لیلا» است که توسط گروه فیک منتشر می‌شود. این کتاب یک داستان آموزشی فلسفی برای کودکان است که «سعید ناجی» آن را نوشته است. همچنین کتاب «آب زهر» نوشته فاطمه جدلی به زودی به دست علاقه‌مندان خواهد رسید. آب زهر شامل یک پیشگفتار، کوتاه نوشت‌ها و نشانه‌ها، کتابنامه، حرف‌نویسی و برگردان فارسی متن اوستایی، آوانویسی و برگردان فارسی متن زند، یادداشت‌ها، واژه‌نامه‌ها، نمایه واژه‌های زند و گزارش زند و اصطلاحات فارسی و معادل انگلیسی است.

با همکاری دکتر آل قیس منتشر شد:

تجلی گفتمان عدالت و معنویت در مدیریت جهانی

کتاب تجلی گفتمان عدالت و معنویت در مدیریت جهانی شامل مجموعه سخنرانی‌های دکتر محمود احمدی‌نژاد رئیس‌جمهوری اسلامی ایران در مجمع عمومی سازمان ملل متحد و کنفرانس بین‌المللی خلع سلاح هسته‌ای منتشر شد. این کتاب ۱۳۸۹ به ۳ زبان فارسی، عربی و انگلیسی و توسط دفتر ریاست جمهوری (مرکز پژوهش و اسناد ریاست جمهوری) منتشر شده است که ترجمه بخش عربی این کتاب، به عهده همکار محترم پژوهشگاه استاد قیس آل قیس، مدیر گروه زبان و ادبیات عربی بوده است.

اقتصاد زیرزمینی در ایران

نویسنده‌ها: دکتر علی اصغر اسفندیاری، آرشد جمالمنش / چاپ اول پائیز ۱۳۸۹ / صفحه: ۳۵۰ / قیمت: ۷۰۰۰ تومان

کتاب اقتصاد زیرزمینی در ایران، به یکی از مسائل مهم جوامع جدید می‌پردازد و در حیطه علم اقتصاد و محاسبه‌های حسابهای ملی موضوعی نو و تازه است. نویسنده کتاب در خصوص تازگی کتاب می‌گوید: اکثر اندیشمندان اقتصاد امروز، اعتقاد دارند بسیاری از تحولات اقتصادی را دیگر نمی‌توان معلول عوامل شناخته شده قبلی و کلاسیک دانست، زیرا افزایش فعالیت‌های بخش‌های پنهان (غیررسمی) اقتصاد که در سه دهه اخیر با شدت قابل ملاحظه‌ای رو به گسترش است می‌تواند در ایجاد این تحولات سهم بسزایی داشته باشد. با افزایش حجم این بخش‌ها، دیگر نمی‌توان به حسابهای ملی منطقه‌ای به عنوان معیارهای قابل اعتمادی برای ارزیابی، رشد و توسعه اقتصادی و میزان رفاه اجتماعی و مقایسه بین‌المللی نگریست.

آنچه جنبه تخصصی این کتاب را افزایش می‌دهد، روش‌های محاسبه فعالیت‌های اقتصاد پنهان یا غیر رسمی یا زیرزمینی است که از منظر روش‌شناسی به دو قسمت مجزا تقسیم می‌شود: ۱- روش شکاف در آمد-هزینه خانوار - ۲- روش نسبت نقد. کتاب حاضر، به روش دوم پرداخته است. اینکه اقتصاد زیرزمینی (غیررسمی) در اغلب کشورهای در حال توسعه رو به گسترش است و مشکلات جمع‌آوری آمارهای دقیق محاسبات آن را مشکل می‌کند و اغلب در مدل‌های اقتصاد کلان نیز این بخش از اقتصاد نادیده گرفته می‌شود و باز کردن دریچه‌های جدید در این زمینه در ابعاد تعالیم علم اقتصاد ضروری به نظر می‌رسد.

نویسنده کتاب، گله از ناآشنایی دانشجویان، بویژه دانشجویان ارشد و دکترا با این گونه بحث‌ها را دارد، وی می‌گوید تعداد معدودی پایان‌نامه دکتری در ایران برای این بخش از اقتصاد انجام شده است. کتاب حاضر تلاشی است برای رونق بخشیدن به این موضوع.

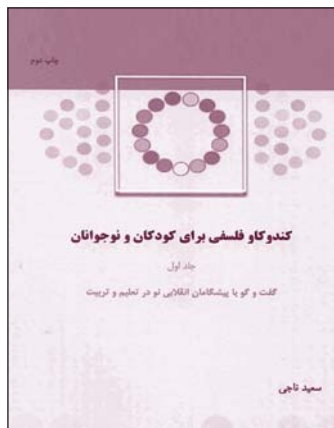
چاپ دوم کندوکاو فلسفی برای کودکان و نوجوانان

نویسنده: سعید ناجی / چاپ اول، قطع رقی: ۱۳۸۷ / چاپ دوم، قطع وزیری: ۱۳۸۹ / تیراژ: ۱۵۰۰ / صفحه: ۲۵۲ / قیمت: ۵۰۰۰ تومان

کندوکاو فلسفی برای کودکان و نوجوانان، به همت گروه فلسفه برای کودکان (فیک) در پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، برای بار دوم به چاپ رسید. کتاب شامل ۱۱ گفتگو و بخش ضمیمه است. گفتگوها را آقای سعید ناجی با پیشگامان برنامه فلسفه برای کودکان و نوجوانان انجام داده است. این افراد از کشورهای استرالیا، فرانسه، انگلستان، ایالات متحد، نروژ، دانمارک و روسیه هستند. برنامه فلسفه برای کودکان، در کشورهای مختلف ضمن تطبیق و سازگاری با سنتها و فرهنگ این کشورها، گسترش و تنوع یافته است. از این رو، نسخه‌های متنوعی از این برنامه تهیه شده است که همگی تحت عنوان فلسفه ورزی با کودکان قرار دارد.

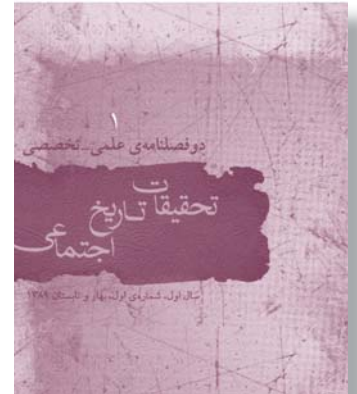
آقای ناجی برای شناخت نسخه‌های متنوع کشورهای مختلف گفتوگویی با پیشروان این برنامه در آن کشورها داشته است تا بتواند در صورت ارائه نسخه‌ای جامع و فراگیر و قابل وصول از فرهنگ اسلامی-ایرانی، از ابداعات و خلاقیت‌های این افراد استفاده کند.

در برنامه فلسفه برای کودکان و نوجوانان، الگوی جدید به عنوان بدیلی برای تعلیم و تربیت پیشنهاد شده است که سه مولفه یا ویژگی‌ای به طور کامل متفاوت و تحول یافته دارد. این برنامه جایگزین بهتری برای الگوی قدیم آموزش و پرورش دانسته شده است. مولفه اول، کتاب‌های درسی است. مولفه دوم، شکل کلاس و نحوه پیشرفت آن، یعنی کلاس‌داری است. مولفه سوم این برنامه، نقش جدید و به طور کامل تغییر یافته برای معلم است. مصاحبه‌شوندگان افرادی چون متیو لیمین، آن مارگارت شارپ، راجر ساتکلیف، پریسپرسن، اسکار برنیفیر، گیلبرگ بورگ، لریسا رتیونسکی و مایکل سسویل هستند. در انتهای کتاب ضمیمه، شامل یک مقدمه و دو داستان و دو راهنما برای معلمان است.

توسط پژوهشگاه علوم انسانی منتشر شد

دوفصلنامه علمی تخصصی تحقیقات تاریخ اجتماعی

نخستین شماره دوفصلنامه علمی و تخصصی «تحقیقات تاریخ اجتماعی ایران» منتشر شد. شماره اول این فصلنامه ویژه بهار و تابستان امسال توسط پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، به سردبیری دکتر شهرام یوسفی فر به زور طبع آراسته شده است. هیئت تحریریه نخستین شماره دوفصلنامه تحقیقات تاریخ اجتماعی ایران را ۱۰ نفر استاد، استاد یار و دانشیار دانشگاه ها و مراکز علمی کشور تشکیل می دهند و ۹ استاد یار و دانشیار هم به عنوان هیئت مشاوران با این نشریه همکاری داشته اند. این شماره از فصلنامه در ۱۵۰ صفحه و همراه با ۷ مقاله تخصصی منتشر شده است.

ماهیت روابط اقتصادی آلمان و ایران از ۱۲۷۷ تا ۱۳۱۸ شمسی (نوشته حسین آبادیان) تجار، تشکل های گروهی و نهاد های بر آمده از مشروطیت (نوشته سهیلا ترابی فارسانی) در آمدی بر صنعت بافندگی یزد در عصر صفوی (نوشته علی اکبر تشکری بافقی) شاه عباس اول، طغرای دوازده خانه والمثنی نویسی نشان (نوشته امید رضائی) بررسی تاثیر ناسیونالیسم بر تاریخ نگاری ایران از دوره قاجاریه تا پایان حکومت پهلوی اول (نوشته علی محمد طرفداری) اسارت تجلی بیگم - مروری بر تاثیر مسائل فرهنگی روانشناختی در تاریخ صفوی - عثمانی - (نوشته توفان گوندوز) و بررسی تاثیرات سیاسی و اجتماعی طریقت های کردستان در آغاز سده بیستم (نوشته عباس طارعی مهرورز) عناوین مقالاتی هستند که می توانید در این دوفصلنامه بخوانید. علاقه مندان برای تهیه این نشریه می توانند با شماره ۸۸۰۵۳۹۳۵ تماس بگیرند.

دوفصلنامه تخصصی «حکمت معاصر» منتشر شد

نوشتاری از آیت الله جوادی آملی و چند مقاله دیگر

دوفصلنامه تخصصی «حکمت معاصر» توسط پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی منتشر شد. این نخستین شماره این نشریه تخصصی است که به مدیریت مسئولی و سردبیری دکتر حمیدرضا آیت الهی منتشر شده است. ۹ استاد، استاد یار و دانشیار دانشگاه ها و مراکز علمی کشور عضو هیئت تحریریه این دوفصلنامه هستند.

۷ مقاله تخصصی همراه با خلاصه انگلیسی آنها در این نشریه ۱۴۰ صفحه ای منتشر شده اند اخلاق در نظر و عمل (عبد الله جوادی آملی)، برهان امکان و وجوب و نقدهای کانت و هیوم (نوشته حمید پارسا نیا) نظریه یادآوری و مبانی آن در عرفان اسلامی با تاکید بر دیدگاه عین القضاة و مولوی (نوشته مرتضی شجاری) رویکرد تطبیقی به نظریه خیال در آرای ابن عربی و ملاصدر (نوشته مریم صانع پور) انسان شناسی از دیدگاه سید حسین نصر (نوشته اعظم قاسمی) اشتراک معنوی امکان (نوشته علی رضا کهنسال) و نقش عالم مثال در پاسخگویی به بحران های نوین انسان معاصر از دیدگاه هانری کربن (نوشته سید حسین میری) فهرست مقالات منتشر شده در این شماره هستند. علاقه مندان برای تهیه این نشریه می توانند با شماره تلفن ۸۸۰۳۹۹۰۲ تماس بگیرند.

با همکاری پژوهشگاه و دانشگاه الزهراء

نشریه «رسانه و فرهنگ» منتشر می شود

تفاهم نامه همکاری انتشار نشریه علمی - پژوهشی «رسانه و فرهنگ» بین پژوهشگاه علوم انسانی و دانشگاه الزهراء امضاء شد.

این تفاهم نامه در راستای همکاری مشترک با هدف استفاده بهینه از ظرفیت های موجود و توانایی های علمی در مورد انتشار نشریه علمی - پژوهشی بین پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی و دانشگاه الزهراء به تایید نهایی رسیده است.

دکتر حمید رضا آیت الهی، رئیس پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی و دکتر سیمین حسینیان، معاون پژوهشی دانشگاه الزهراء توسعه همکاری های مشترک در حوزه پژوهش های مرتبط با مطالعات رسانه فرهنگ، حمایت اعضا از انتشار نشریه با اعتبار علمی پژوهشی، انتشار نتایج پژوهشی علمی اساتید، اعضای هیئت علمی و پژوهشگران در حوزه تخصصی نشریه را مهمترین اهداف تنظیم این تفاهم نامه ذکر کرده اند.

همچنین قرار است هر دو مرکز برای انتشار نشریه های تخصصی دیگر در حوزه مطالعات رسانه و فرهنگ تلاش کنند.

بر این اساس هر یک از طرفین تفاهم نامه باید یک نفر دارای رتبه علمی دانشیار به بالا را به عنوان نماینده خود در هیئت تحریریه نشریه معرفی کنند. همچنین پژوهشگاه به عنوان متولی انتشار نشریه، مسئولیت تامین اعتبار مالی و محل نشریه را به عهده گرفته است.

روسای پژوهشگاه و دانشگاه امام خمینی (ره) امضا کردند

تفاهم نامه برای انتشار «تحقیقات تاریخ اجتماعی»

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی و دانشگاه بین المللی امام خمینی (ره) تفاهم نامه همکاری مشترک در انتشار نشریه علمی - پژوهشی امضا کردند.

توسعه همکاری های علمی در زمینه تاریخ اجتماعی، انتشار نتایج پژوهش های علمی اساتید و اعضای هیئت علمی و همکاری در تامین، داوری و نقد اهداف اصلی این تفاهم هستند.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی صاحب امتیاز نشریه است و مطابق آئین نامه تعیین اعتبار نشریات علمی کشور اعضای هیئت تحریریه باید با رتبه علمی دانشیار به بالا در موضوع نشریه باشند. همچنین هر دو طرف تفاهم نامه متعهد شده اند برای انتشار نشریات مشابه در این حوزه تلاش کنند.

ستون آخر

انتصابات

رئیس پژوهشگاه با صدور حکمی دکتر اصغر باقری را به عنوان مشاور خود و مدیر حقوقی پژوهشگاه منصوب کرد. در این حکم آمده است: «نظر به شایستگی، توانمندی‌های مدیریتی، تجارب و سوابق ارزنده جنابعالی، به موجب این حکم به عنوان مشاور اینجانب و مدیر حقوقی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی منصوب می‌شود. امید است با اتکال به خداوند و با کمک از توانایی‌های همکاران دفتر حقوقی، در انجام امور محوله موفق و موید باشید.»

دکتر آیت‌اللهی «علی‌رضا خسروی» را به عنوان مسئول دفتر حوزه ریاست پژوهشگاه منصوب کرد. رئیس پژوهشگاه در حکم خود ضمن آرزوی توفیق برای خسروی، از زحمات «اباذر اشتری» متصدی پیشین این سمت که مدتی قبل استعفا داده بوده قدردانی کرده است.

مهندس سید جواد صالحی به عنوان سرپرست مرکز رایانه پژوهشگاه منصوب شد. دکتر آیت‌اللهی در حکم انتصاب مهندس صالحی ضمن قدردانی از زحمات مهندس سید حسین حسینی در زمان تصدی این مسولیت، خطاب به سرپرست جدید پژوهشگاه گفته که انتظار دارد موارد زیر به طور جدی مورد توجه قرار گیرند:

- ۱- بهبود و ارتقای سیستم (سخت‌افزاری و نرم‌افزاری)
- ۲- اصلاح سایت پژوهشگاه و استقرار دو بخش فارسی و انگلیسی در کنار هم
- ۳- طراحی و استقرار سایت پژوهشگاه بر مبنای رویکرد مخاطب مدار و کاربر محور

بر اساس حکم ریاست پژوهشگاه لیلا سادات زعفرانچی به مدت دو سال به عنوان سرپرست گروه مطالعات زنان منصوب شد. پیش از او دکتر ثریا مکنون تصدی ریاست این گروه را بر عهده داشت که دکتر آیت‌اللهی از زحمات وی نیز قدردانی کرده است.

همایش ملی «معرفت دینی» برگزار می‌شود

همایش ملی معرفت دینی ۱۹ و ۲۰ بهمن ماه توسط از سوی انجمن علمی فلسفه دین ایران برگزار می‌شود. معناداری گزاره‌های دینی؛ تأثیر فلسفه تحلیلی بر معرفت‌شناسی دینی؛ پوزیتیویسم منطقی، ابطال‌گرایی و معرفت دینی؛ معرفت دینی و ایمان‌گرایی؛ ایمان و عقل؛ معرفت تجربی و معرفت دینی؛ معرفت دینی و معرفت‌شناسی اصلاح شده؛ میناگرایی و استلزامات معرفت دینی محورهای هستند که در این همایش مورد بحث و بررسی قرار خواهد گرفت. انجمن علمی فلسفه دین ایران به عنوان تنها مؤسسه تخصصی علمی که در زمینه فلسفه دین در ایران است، با هدف ایجاد فضای گفت و گوی علمی و رشد و بسط معرفتی در حوزه دین، پس از برگزاری هفت نشست تخصصی در زمینه فلسفه دین اقدام به برگزاری این همایش نموده است.

در این همایش حجت‌السلام رشاد، دکتر آیت‌اللهی، دکتر حسینی، دکتر پورحسین، حجت‌الاسلام قائمی‌نیا، دکتر سعیدی مهر، دکتر کلباسی، دکتر جوادی، دکتر مصلح، دکتر محمد رضایی، حجت‌الاسلام صادقی سخنرانی خواهند داشت. همایش «معرفت دینی» با همکاری پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی در محل پژوهشگاه برگزار می‌شود.

کنفرانس «آثار پیشگام در علوم اسلامی» در لندن

کنفرانس بین‌المللی آثار پیشگام در علوم اسلامی در تاریخ ۵ مارس ۲۰۱۱ مطابق ۱۴ اسفند ۸۹ از سوی مرکز مطالعات شیعه و نیز آموزشگاه مطالعات شرق و آفریقا لندن در مرکز مطالعات شیعه در لندن برگزار می‌شود.

در این کنفرانس آثار مکتوب و پیشگام دانشمندان علوم انسانی شیعه از قرن ۱۶ تاکنون که بر علوم اسلامی تأثیرگذار بوده و زندگی مسلمانان از آن‌ها متأثر گشته که مورد اهتمام مراکز آموزشی و علمی غرب قرار نگرفته بررسی خواهد شد.

از علاقه‌مندان و مراکز موسسات علمی دعوت شده برای کسب اطلاعات بیشتر و ثبت نام به سایت www.shiastudies.org مراجعه و یا با ایمیل www.shiastudies.org مکاتبه کنند. همچنین تلفن ۱۱۴۴۲۰۸۴۵۱۳۳۲۲ پاسخگوی علاقه‌مندان خواهد بود.

اولین کنفرانس ملی مدیران آموزش و پژوهش ایران

این کنفرانس با هدف توانمندسازی مدیران و ارائه راهبردهای آموزشی - پژوهشی و همچنین تبادل تجارب و ارائه راهکارهای راهبردی در بهره‌وری از پژوهش‌های مؤثر برگزار می‌شود.

اولین کنفرانس ملی مدیران آموزش و پژوهش ایران با همراهی و مدیریت علمی اساتید دانشگاه‌ها و مساعدت و مشارکت استانداری، آموزش و پرورش، دانشگاه فردوسی، مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور، کمیسیون ملی یونسکو، دانشگاه‌های پیام نور، دانشگاه آزاد، دانشگاه جامع علمی و کاربردی، جهاد دانشگاهی، سازمان فنی و حرفه‌ای، شهرداری مشهد، شرکت پخش فرآورده‌های نفت و گاز شمال شرق کشور، شرکت شهرک‌های صنعتی، انجمن مدیریت ایران، انجمن مدیران صنایع، سازمان بهزیستی، اتاق تعاون، اداره کل استاندارد و تحقیقات صنعتی، مجتمع آموزش عالی پیام‌اعظم (ص)، بانک انصار و منطقه آزاد قشم در روزهای ۲۱ و ۲۲ دی‌ماه و در مشهد مقدس میزبان پژوهشگران و صاحب‌نظران خواهد بود.

این کنفرانس ۲ روزه در ۳ بخش ارائه مقالات منتخب در نشست‌ها و میزگردهای تخصصی و کارگاه‌های آموزشی به صورت همزمان، برگزاری نمایشگاه تخصصی توانمندی‌ها و دستاوردهای موسسات برتر برگزار خواهد شد. اطلاعات تکمیلی در سایت www.mtrc.ir قابل دسترسی است.

فراخوان مقاله با موضوع طلاق

شورای فرهنگی - اجتماعی زنان به زودی در فصلنامه علمی - پژوهشی «مطالعات راهبردی زنان» موضوع «طلاق» را به صورت گسترده بررسی خواهد کرد. در این راستا از محققان و مولفان دعوت شده تا مقالات خود را در محورهای مرتبط به این شورا ارسال کنند. بررسی نسبت عواملی مانند وضعیت اقتصادی، تفاوت‌های تحصیلی، مشکلات جنسی و طلاق، اشتغال زنان عدم وفاداری (خیانت) همسر، تفاوت‌های قومی و فرهنگی، اعتقادات مذهبی، رسانه‌های عمومی، شیوه‌های همسرگزینی، سن ازدواج، اعتیاد و اعمال خشونت با موضوع طلاق، مهم‌ترین محورهای اعلام شده برای دریافت مقالات هستند. علاقه‌مندان می‌توانند آثار خود را به نشانی iran@shahrooz.com، خیابان شهید دکتر مفتوح، رو به روی ورزشگاه شهید شیرودی، خیابان اردلان، شماره ۶، دبیرخانه شورای فرهنگی اجتماعی زنان ارسال کرده یا با شماره ۰۶۳-۸۸۳۲۰ تماس بگیرند.

دومین همایش ایران و استعمار انگلیس

این همایش سوم اسفند امسال در دانشگاه تهران - تالار علامه امینی برگزار می‌شود. دبیرخانه همایش از همه علاقه‌مندان دعوت کرده، آثار خود را در محورهای مرتبط برای شرکت در این همایش ارسال کنند. این همایش توسط موسسه مطالعات و پژوهش‌های سیاسی برگزار می‌شود. علاقه‌مندان می‌توانند برای اطلاع از جزئیات بیشتر با شماره ۰۲۲۶۶۷۵۸ تماس گرفته یا به نشانی iran@shahrooz.com، خیابان ولیعصر بالاتر از بزرگراه شهید چمران، شماره ۱۵۱۸ مراجعه کنند.

اولین همایش بین‌المللی انسان‌شناسی

نخستین همایش بین‌المللی انسان‌شناسی ششم تا هشتم اردیبهشت سال آینده در اصفهان و با مشارکت مرکز انسان‌شناسی و فرهنگ، انجمن جامعه‌شناسی ایران، دانشگاه هنر و حوزه هنری این شهر و وزارت کشور و در دو محور اصلی نظری و کاربردی برگزار می‌شود. در محور نظری مواردی مانند تعاریف انسان‌شناسی هنر، قلمرو و حوزه‌های پژوهشی انسان‌شناسی هنر و روش‌شناسی در انسان‌شناسی هنر حوزه‌های اصلی دریاقت مقاله در این محور هستند. علاقه‌مندان می‌توانند آثار خود را در محورهای کاربردی مانند اثر هنری و هنرهای بومی، کارکرد اثر هنری، جایگاه اجتماعی و دینی هنرمند و دریافت و ادراک هنر بومی به دبیرخانه ارسال کنند. کسب جزئیات بیشتر از طریق سایت www.aui.ac.ir/a-thropologyofart و شماره تلفن ۰۲۲۸۸۳۸۷-۸ (۰۳۱۱) امکان پذیر است. برای ارتباط با دبیرخانه به نشانی اصفهان، خیابان محتشم کاشانی، کوی جنت، بن بست گلها، دانشکده هنر و ادبیان و پست الکترونیک anthropologyofart@au.ac.ir مکاتبه کنید.

فراخوان جشنواره آینده روشن

دبیرخانه جشنواره آینده روشن از پژوهشگران دعوت کرده آثار خود را در موضوعات همت مضاعف و کار مضاعف زمینه ساز ظهور، ولایت محوری نوید جامعه مهدوی، بصیرت راه برون رفت از فتنه‌های آخر زمان و به صورت آزاد با محوریت مفاهیم مهدوی برای داوری ارسال کنند.

بخش رقابتی این جشنواره هم در حوزه‌های کتاب، پایان‌نامه، شعر و داستان کودک و نوجوان، فیلم‌نامه، نمایش‌نامه، عکس و پوستر برگزار می‌شود.

آخرین مهلت ارسال آثار دهم بهمن ماه اعلام شده است. برای کسب اطلاعات بیشتر با شماره ۰۲۵۱-۷۸۴۰۹۰۴ تماس بگیرید. نشانی سایت جشنواره www.bfif.ir است.